

บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร
The Administrators' Roles for Ethical Promoting in the North Bangkok
School under Bangkok Metropolitan

สุมิตรา ผลทิพย์^{*1} รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา นันทะไชย^{**2} รองศาสตราจารย์ ดร.พร้อมพิไล บัวสุวรรณ^{***3}

E-mail: sumitra29032524@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนก ตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการเป็นแบบอย่าง ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการอบรมสั่งสอน และด้านการจัดสภาพแวดล้อม

ผลการเปรียบเทียบ ตามความคิดเห็นของครู ที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน และปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน จะมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรม

Abstract

The objective of this research 1) Learning Administrators' roles for Ethical Promoting in the North Bangkok School under Bangkok Metropolitan 2)compare Administrator's roles for supporting Ethical in the North Bangkok school under Bangkok Metropolitan declared by Education experience of working and size of school. The sample is a teacher who teach in North Bangkok school under Bangkok metropolitan 327 people. The method is questionnaires 327 issues. It is 100 % Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test for hypothesis testing of independent samples, one-way ANOVA.

The research found that the Administrators' Roles for Ethical Promoting in the North Bangkok Group School under Bangkok Metropolitan is in the high level each choices from the average is activities in a role model, practice is the policy, teaching and the environment. The Administrator's Roles for financial Promoting in the highest level.

The result following teachers .There are different in thinking no statistic but teacher who have experience and work in different size of school there different thinking are in statistics .05

Keywords: Administrators Roles for Ethical

บทนำ

การศึกษาเรื่องจริยธรรมมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของคน ดังพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงเป็นต้นแบบแห่งผู้มีจริยธรรมที่ดีงาม ทรงมีพระราชดำรัสเตือนหมู่ข้าราชการ นักธุรกิจ และประชาชนชาวไทย ทั่วประเทศ เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 4 ธันวาคม 2544 ว่า “ผู้บริหารที่เป็นผู้นำที่ดีจึงเป็นต้นแบบสำคัญในการสร้างจริยธรรม คุณธรรมให้กับสมาชิกในองค์กร องค์กรจะมีวัฒนธรรมที่มีจริยธรรมหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการมีจริยธรรม คุณธรรมของผู้บริหาร” (สุชาติ นันทะไชย, 2554: 8)

ดังนั้นผู้บริหารในองค์กรโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นความหวังของการเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านจริยธรรมแก่สังคม เพราะผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นหัวหน้า (Figurehead) คือเป็นทั้งหัวหน้าและหน้าตาของสถานศึกษาที่สังคมเฝ้ามองอยู่เสมอ ในฐานะเป็นสถาบันหลักในสังคมผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในและนอกสถานศึกษา เมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถ และมีจริยธรรมสูง ครุย์อมรักและศรัทธา พุ่มเทก่าลังกายและกำลังใจในการทำงานให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ โรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ เป็นเด็กดี มีความสุข มีจริยธรรม และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารการศึกษาที่ดีควรเพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติทั้งด้านความรู้ หลักการบริหารมีจริยธรรมสิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวบ่งบอกถึงสมรรถภาพของผู้บริหารการศึกษาซึ่งการสร้างจริยธรรมเพื่อใช้ในการบริหารเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารที่จะทำให้สามารถดำเนินงานไปด้วยความราบรื่นและบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะเห็นได้ว่านอกจากหลักวิชาการแล้วสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องมียุติในตัวตนของผู้บริหารการศึกษาคือจริยธรรมเพื่อนำพาองค์กรสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานขององค์กรทั้งด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการเป็นแบบอย่าง ด้านการอบรมสั่งสอน ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้ไปสู่ความสำเร็จ (สุรัตน์ ไชยชมพู, 2557)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์ไว้ในมาตรา 6 ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2543:18) ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายที่เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกในคุณค่าของปรัชญาพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี พัฒนาคณะโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้และอยู่ดีมีสุข เพื่อให้การดำเนินตามโครงการโรงเรียนและนักเรียนดีเด่นด้านจริยธรรม ประสบความสำเร็จสามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้จัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม เพื่อให้นักเรียนได้เกิดจิตสำนึกที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตนตามคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ดังนี้ 1) ความขยัน 2) ความประหยัด 3) ความซื่อสัตย์ 4) ความมีวินัย 5) สุภาพ 6) สะอาด 7) สามัคคี 8) มีน้ำใจ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

โรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบไปด้วย สำนักงานเขตหลักสี่ สำนักงานเขตดอนเมือง สำนักงานเขตสายไหม สำนักงานเขตลาดพร้าว สำนักงานเขตจตุจักร สำนักงานเขตบางเขน และสำนักงานเขตบางซื่อ ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการองค์กร เป็นแบบอย่างจริยธรรมแสดงถึงพฤติกรรมที่มีจริยธรรมตามที่สังคมยอมรับ เพราะสังคมที่ดีต้องประกอบไปด้วยบุคคลคนที่ดี จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรมีความสำคัญในฐานะที่เป็นผู้นำองค์กรในการขับเคลื่อนงานต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จได้ ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษา อบรม สั่งสอนนักเรียนเกี่ยวกับจริยธรรมจึงสนใจที่จะศึกษาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

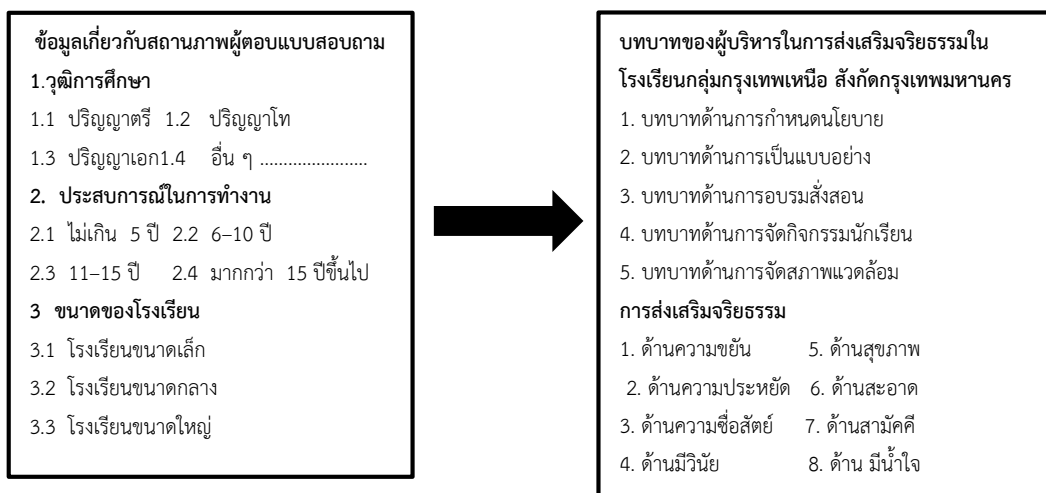
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 327 คน ประกอบไปด้วย สำนักงานเขตหลักสี่ สำนักงานเขตดอนเมือง สำนักงานเขตสายไหม สำนักงานเขตลาดพร้าว สำนักงานเขตจตุจักร สำนักงานเขตบางเขน และสำนักงานเขตบางซื่อ มีจำนวนทั้งสิ้น 46 โรงเรียน

ขอบเขตเนื้อหา

บทบาทผู้บริหารประกอบด้วย 1) บทบาทด้านการกำหนดนโยบาย 2) บทบาทด้านการเป็นแบบอย่าง 3) บทบาทด้านการอบรมสั่งสอน 4) บทบาทด้านการจัดกิจกรรม 5) บทบาทด้านการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้ไปสู่ความสำเร็จ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายที่เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกในคุณค่าของปรัชญาพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้และอยู่ดีมีสุข เพื่อให้การดำเนินตามโครงการโรงเรียนและนักเรียนดีเด่นด้านคุณธรรมจริยธรรม ประสบความสำเร็จสามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้นักเรียนได้เกิดจิตสำนึกที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตนตามคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ดังนี้ 1) ความขยัน 2) ความประหยัด 3) ความซื่อสัตย์ 4) ความมีวินัย 5) สุภาพ 6) สะอาด 7) สามัคคี 8) มีน้ำใจ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน แบบสอบถามรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษามหาวิทยาลัยในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาทั้ง 46 แห่ง โดยสามารถเก็บแบบสอบถาม ได้ 327 ฉบับ คิดเปอร์เซ็นต์ 100 แล้วนำผลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของ แบบสอบถามแต่ละชุด นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียน กลุ่มกรุงเทพเหนือ ข้อมูลบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปลความหมาย

วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การทดสอบค่า t (t-test) จำแนกวุฒิการศึกษา และขนาดสถานศึกษาด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (ONE-Way Analysis of Variance: ANOVA) โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัยได้ 6 ประเด็น ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 57.8 และสำเร็จการศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 42.2 เมื่อพิจารณาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในประเด็นของประสบการณ์การทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.4 นอกจากนี้พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 50.5 จากทั้งหมด 327 คน

2. บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.1 ด้านการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีบทบาทในการส่งเสริมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ด้านการกำหนดนโยบาย พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่สนับสนุนให้บุคลากรและนักเรียนร่วมปฏิบัติตนในการทำความดี มีจิตอาสา มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนได้อย่างเพียงพอ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านการกำหนดนโยบาย

2.2 ด้านการเป็นแบบอย่างเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมจริยธรรม เมื่อพิจารณาเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดของมีนเมาทุกชนิด มากที่สุด มี

ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนสื่อการสอนที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเรื่องจริยธรรม อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านการเป็นแบบอย่าง

2.3 ด้านการอบรมสั่งสอนเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนเมื่อพิจารณาเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันพัฒนานักเรียนด้านจริยธรรมตามมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด และพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่บุคลากรและนักเรียน อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านการอบรมสั่งสอน

2.4 ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนเมื่อพิจารณาเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และพบว่าโรงเรียนจัดกิจกรรมมอบเกียรติบัตร มอบรางวัลให้แก่บุคลากรและนักเรียนที่มีพฤติกรรมและจริยธรรมดีเด่น อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านการอบรมสั่งสอน

2.5 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนเมื่อพิจารณาเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโรงเรียนมีห้องเรียนจริยธรรมสำหรับฝึกปฏิบัติกิจกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับมาก และพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศด้านจริยธรรมโดยมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านการจัดสภาพแวดล้อม

ผู้วิจัยมีข้ออภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการเป็นแบบอย่าง ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการอบรมสั่งสอน และด้านการจัดสภาพแวดล้อม ประเด็นที่ผู้บริหารมีการส่งเสริมจริยธรรมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ตามลำดับ คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการบริหารงานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีหลักการบริหารที่เป็นระบบแบบแผน มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาให้เด็กในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ทั่วองค์ความรู้ มีจริยธรรมและมีทักษะในการดำรงชีวิต ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการองค์กรเป็นแบบอย่างจริยธรรมแสดงถึงพฤติกรรมที่มีจริยธรรมตามที่สังคมยอมรับ เพราะสังคมที่ติดต่อประกอบไปด้วยบุคคลคนที่ดี ผู้บริหารและบุคลากรมีความสำคัญในฐานะที่เป็นผู้นำองค์กรในการขับเคลื่อนงานต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จได้ ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญยิ่งในการส่งเสริมงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียน รวมทั้งการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนบทบาทนี้เป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องขับเคลื่อนงานในด้านที่เกี่ยวกับจริยธรรมในโรงเรียนให้เป็นรูปธรรมเป็นแบบแผนที่ให้บุคลากรและนักเรียนได้นำไปปฏิบัติได้ ด้านการจัดกิจกรรมผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด เนื่องจากสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนให้บุคลากรและนักเรียนเป็นคนดี กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมและให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เช่น การจัดทำแผนงาน โครงการกิจกรรมด้านจริยธรรม กิจกรรมประจำวัน หรือกิจกรรมประจำสัปดาห์ กิจกรรมเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา และกิจกรรมอื่น ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ จิตรา ทองเกิด (2542:30) กล่าวไว้ว่ากิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษา สถานศึกษาจะต้องจัดกิจกรรมขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสนใจ ตามความถนัด ตามธรรมชาติอันแท้จริง กิจกรรมจะเป็นเครื่องมือในการช่วยอบรมนักเรียนให้รู้จักปรับปรุงตัวเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบ และความเสียสละเพื่อส่วนรวม ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในระบอบประชาธิปไตย เป็นการสร้างประสบการณ์ตามความแตกต่างของนักเรียนเพื่อสร้างเจตคติที่ดีและพัฒนาบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณคุณ เพชรวิวรรธน์ (2545) ที่วิจัยเรื่องการศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดกิจกรรม ครูส่วนใหญ่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดหลักให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง และยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ครูมีความเห็นว่า การสอนแบบบทบาทสมมติเป็นวิธีการปลูกฝังคุณธรรมได้ดีที่สุด สื่อนักเรียนให้ความสนใจมากที่สุดคือ สื่อประเภทของจริง การเสริมแรงแก่นักเรียนที่ได้ผลดีที่สุดคือการให้คำชมเชย ส่วนกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ปลูกฝังคุณธรรมแก่นักเรียนได้ผลดีที่สุด คือ กิจกรรมการเข้าค่ายปฏิบัติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬารพร เพชรไพร (2556) ที่ว่าบทบาทในการส่งเสริมจริยธรรมเกี่ยวกับด้านการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมจริยธรรมและนักเรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับดวงเดือน พันธุมนาวิ (2526 : 17-23) ได้กล่าวถึง บทบาทของครูในการเสริมสร้างจริยธรรมแก่นักเรียนว่าครูมีความสำคัญเป็นรองบิดามารดาของเด็ก ครูมักมีบทบาท

ทดแทนบิดามารดาและครูไม่ว่าจะเป็นครูฝ่ายใดของโรงเรียน ก็มีบทบาทในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนมากบ้างน้อยบ้างตามปริมาณการเกี่ยวข้องกับเด็ก จึงส่งผลให้บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมแก่นักเรียน ในด้านการจัดกิจกรรมในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีการส่งเสริมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนก ตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน ผลการเปรียบเทียบ ตามความคิดเห็นของครู ที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร จะมุ่งเน้นและส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนตั้งนั้นแล้วรูปแบบในการส่งเสริมกิจกรรมก็จะมีลักษณะรูปแบบที่คล้ายกัน ดังนั้นผู้ตอบแบบสอบถามอาจมองว่ากิจกรรมย่อมเป็นการมอบแบบเชิงประจักษ์ ทำให้มุมมองการคิดจะคล้ายคลึงกันในการตอบคำถาม จึงไม่ค่อยแตกต่างกันมากนักในการมองเห็นบทบาทในการส่งเสริมจริยธรรมของผู้บริหารในโรงเรียน แต่ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน และปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน จะมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ประสบการณ์ในการทำงานพบว่าแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีการประสบการณ์การทำงานที่มากก็จะมองภาพการบริหารงานของผู้บริหารในโรงเรียนเกี่ยวกับการส่งเสริมจริยธรรมได้ชัดเจน มากกว่าผู้ที่มีการประสบการณ์การทำงานน้อยกว่าเพราะผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่าจะต้องอาศัยเวลา และการเรียนรู้จากรุ่นพี่เพื่อจะได้แนวความคิดกว้างขึ้นและเป็นเหตุผลที่ชัดเจนในการตัดสินใจตอบคำถาม ผู้ที่มีประสบการณ์มากย่อมถ่ายทอดและชี้แนะสิ่งที่ควรเหมาะสมให้รุ่นน้องได้เป็นแนวยึดถือปฏิบัติต่อไปได้ส่วนความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ทำการสอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนขนาดเล็กบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมจะมีการบริหารงานได้อย่างรวดเร็วและมีการส่งเสริมจริยธรรมได้มากที่สุดเพราะมีการบริหารงานได้คล่องตัวเพราะมีบุคลากรในโรงเรียนไม่มากนักจึงมีการประสานกันและทำงานผู้บริหารได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนได้มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยสำคัญของการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ขนาดของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรประสงค์ ชาวเจริญ (2540) กล่าวว่า ความคิดเห็นของครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกันเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

1. พบว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 57.8 และสำเร็จการศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 42.2 เมื่อพิจารณาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในประเด็นของประสบการณ์การทำงานพบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.4 นอกจากพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 50.5 จากทั้งหมด 327 คน

2. บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.1 ด้านการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีบทบาทในการส่งเสริมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ด้านการกำหนดนโยบาย พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่สนับสนุนให้บุคลากรและนักเรียนร่วมปฏิบัติตนในการทำความดี มีจิตอาสา ในระดับมากที่สุด และพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนได้อย่างเพียงพอ อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.2 ด้านการเป็นแบบอย่างเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมจริยธรรม เมื่อพิจารณาเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดของมีนเมาทุกชนิด อยู่ในระดับมากที่สุด ในทางกลับกันพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนสื่อการสอนที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเรื่องจริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านการเป็นแบบอย่าง

2.3 ด้านการอบรมสั่งสอนเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนเมื่อพิจารณาเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันพัฒนานักเรียนด้านจริยธรรมตามมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด และพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่บุคลากรและนักเรียน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.4 ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนเมื่อพิจารณาเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ในระดับมากที่สุด และพบว่าโรงเรียนจัดกิจกรรมมอบเกียรติบัตร มอบรางวัลให้แก่บุคลากรและนักเรียนที่มีพฤติกรรมและจริยธรรมดีเด่น อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.5 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนเมื่อพิจารณาเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโรงเรียนมีห้องเรียนจริยธรรมสำหรับฝึกปฏิบัติกิจกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับมาก และพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศด้านจริยธรรมโดยมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมจริยธรรมในระดับน้อยกว่าประเด็นอื่น ก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนได้อย่างเพียงพอ ดังนั้น บทบาทผู้บริหารควรจะต้องตระหนักและเห็นความสำคัญของงบประมาณในการส่งเสริมสนับสนุนด้านจริยธรรม ผู้บริหารต้องวางแผนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับงบประมาณที่เป็นอยู่และให้มีการประสานงานในสถานศึกษา จัดบุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานงบประมาณที่ต่อเนื่องและมีข้อมูลด้านต่าง ๆ ไว้พร้อมเพื่อให้การจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ต้องจัดระบบบริหารงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ในด้านการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานเพื่อการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนได้อย่างเพียงพอโดยการส่งเสริมจริยธรรมและผลที่ได้จากการส่งเสริมเกิดประโยชน์และส่วนรวมมากที่สุด

2. ด้านการเป็นแบบอย่างเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมจริยธรรมในระดับน้อยกว่าประเด็นอื่น ก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนสื่อการสอนที่เกี่ยวข้องกับการอบรมจริยธรรม ดังนั้น ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมจริยธรรมให้แก่บุคลากรในโรงเรียนและนักเรียนอำนวยความสะดวก ผู้บริหารควรแสวงหาและประสานความร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น ระดมทรัพยากร ให้เกิดการพัฒนากิจการเมื่อผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี อำนวยความสะดวกสนับสนุน ทำให้บุคลากรและนักเรียนเห็นความสำคัญให้ความร่วมมือที่ดี และใช้สื่อที่ผู้บริหารส่งเสริมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ผู้เรียนมีจริยธรรมที่ดียิ่ง

3. ด้านการอบรมสั่งสอนเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนผลการวิจัยพบว่า ประเด็นที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมจริยธรรมในระดับน้อยกว่าประเด็นอื่น ก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่บุคลากรและนักเรียน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถอบรมการใช้ชีวิตแบบพอเพียง พอประมาณ ไปใช้ในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อบุคลากรและนักเรียน ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารจำเป็นต้องปลูกฝัง อบรม ให้ความรู้ความเข้าใจ หลักความถูกต้องการใช้ชีวิตแบบพอเพียง เข้าใจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม โดยสอดแทรกจริยธรรมให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสอนให้นักเรียนได้รู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุล พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษาสีงแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและค่านิยม ความเป็นไทย ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงต่าง ผู้บริหารจะต้องใช้ทั้งองค์ความรู้ และจริยธรรมซึ่งเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อน ส่งเสริมการใช้ชีวิตแบบพอเพียง เพื่อให้เกิดประโยชน์และความสุข

4. ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนผลการวิจัยพบว่า ประเด็นที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมจริยธรรมในระดับน้อยกว่าประเด็นอื่น ก็คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมมอบเกียรติบัตร มอบรางวัลให้แก่บุคลากรและนักเรียนที่มีพฤติกรรมและจริยธรรมดีเด่น ดังนั้น ควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ได้ลงปฏิบัติจริงเพื่อผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ตรง เช่น จัดเข้าค่ายจริยธรรม มีการมอบเกียรติบัตรให้กับนักเรียนและคุณครูผู้ร่วมจัดทำกิจกรรมเข้าค่ายจริยธรรมเพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนเห็นความสำคัญในการทำกิจกรรมความดีต่าง ๆ แก่ส่วนรวม สังคม และประเทศชาติ

5. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมจริยธรรมในระดับน้อยกว่าประเด็นอื่น ก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศด้านจริยธรรมโดยมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านการจัดสภาพแวดล้อม ดังนั้น การประสานการทำงานร่วมแรงร่วมใจกันผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี และมีหลักการทำงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ทั้งนี้ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้การบริหารแบบใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นมิตรกับทุกฝ่าย มีจิตใจดี เป็นกัลยาณมิตร เพราะบรรยากาศสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีความสำคัญยิ่งที่จะช่วยส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนเกิดประโยชน์ต่อส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร หรือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
2. ควรศึกษาปัญหาการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องจริยธรรมในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร หรือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา นันทะไชย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ รองศาสตราจารย์ ดร. พร้อมพิไล บัวสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ รวมถึงกำลังใจในการทำงานตลอดจนความรัก ความเอาใจใส่จนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอ กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ อันได้แก่ ดร. อุษณี ผลิตพสาน ดร. อธิคุณ สันธนาปัญญา ดร. วิไลวรรณ เทียนประนมกร นางรัชดา หงษ์ทอง และ นางสาวภัทรวดี โพธิ์พันธุ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำแนะนำในการวิจัยครั้งนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการเขตหลักสี่ ผู้อำนวยการเขตดอนเมือง ผู้อำนวยการเขตสายไหม ผู้อำนวยการเขตลาดพร้าว ผู้อำนวยการเขตจตุจักร ผู้อำนวยการเขตบางเขน และผู้อำนวยการเขตบางซื่อ ผู้อำนวยการโรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานครและ คุณครูในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ให้คำแนะนำและความสะดวกในการวิจัยและให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา รวมถึงผู้เขียนตำรา เอกสาร บทความต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและนำมาอ้างอิงในครั้งนี้ นอกจากนี้ขอบคุณเพื่อนร่วมงานทั้งในโรงเรียนและเพื่อนๆในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลือกันมาโดยตลอด และขอขอบคุณครอบครัวที่คอยส่งเสริม ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัยในครั้งนี้

คุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่คุณบิดามารดา ครูอาจารย์ พี่น้อง และผู้มีคุณทุกท่านที่มีส่วนเกื้อหนุนสนับสนุน ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ. 2543.การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไข 2545). กรุงเทพฯ: องค์การค้ำรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

จิตรา ทองเกิด. 2542. กิจกรรมที่จัดในโรงเรียน. วารสารวิชาการ 42, 27-30.

จิตราประสงค์ ชาวเจริญ. 2540. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตพัฒนาชายฝั่งตะวันออก. ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัย (Symposium) ระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 12

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

- จุฬาพร เพชรไพร. 2556. บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มพระธาตุอุบลมิ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2550 : 5-8. การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน).
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2526. พฤติกรรมศาสตร์เล่ม 2 จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- พรพรรณ เพชรวิวรรณ์. 2545. การศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมให้แก่นักเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ นันทะไชย. 2554. จริยธรรมวิชาชีพสำหรับผู้บริหารทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สามเจริญพาณิชย์ จำกัด.
- สุรัตน์ ไชยชมภู. 2557. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษา. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา 8 (2).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2543. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. รายงานการวิจัยประเมินผลคุณธรรม 8 ประการของผู้เรียน เจตคติและพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: บริษัทเพลินสตูดิโอ จำกัด.